

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.II.10.391/2008/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bónis Ferenc ügyvéd által képviselt **V. GY. felperesnek a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen kinevezés módosítása iránt** a Szolnoki Munkaügyi Bíróságon 2.M.532/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.097/2008/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.097/2008/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.532/2007/3. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 18.000 (tizennyolcezer) forint + 4500 (négyezer-ötszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A főhadnagy rendfokozatú felperest a T. Rendőrkapitányság vezetője 2004. október 1-jei hatállyal kinevezte az Abádszalóki rendőrsre csoportvezetőnek, majd 2006. november 1-jétől őrsparancsnoki beosztásba. A felperes szolgálati panaszában, majd a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresetében arra hivatkozott, hogy a 2004. október 1-jei, illetve 2006. november 1-jei kinevezésekor a viselt rendfokozata a beosztáshoz rendszeresített rendfokozatánál legalább kettővel alacsonyabb volt, ezért őt a Hszt. 80. § (3) bekezdés b) pontja alapján 2004. október 1-jétől százados, 2006. november 1-jétől őrnagy rendfokozatba soron kívül elő kellett volna léptetni.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.532/2007/3. számú ítéletében megállapította, hogy a felperes rendfokozata csoportvezető beosztásban 2004. október 1-jétől 2006. október 31-ig százados, míg őrsparancsnoki beosztásban 2006. november 1-jétől kezdődően őrnagy.

A munkaügyi bíróság arra a jogi következtetésre jutott, miszerint a Hszt. 80. § (3) bekezdés b) pontjában megjelölt rendszeresített rendfokozat alatt a 11/1997. (II. 18.) BM rendelet 2. számú

melléklet szerinti rendfokozati maximumot kell érteni. Ellenkező esetben ugyanis, ha az itt szabályozott rendfokozati maximumot nem a beosztáshoz rendszeresített rendfokozatnak tekintenénk, a Hszt. soron következő előrelépésre vonatkozó rendelkezése [helyesen Hszt. 78. § (1) bekezdés] sem lenne értelmezhető. A munkaügyi bíróság az általa kifejtett jogi álláspont alapján azt állapította meg, hogy a felperes kinevezéskori viselt rendfokozata a rendszeresített rendfokozatnál 2004. október 1-jén és 2006. november 1-jén is legalább kettővel alacsonyabb volt, ezért a felperest a Hszt. 80. § (3) bekezdés b) pontja alapján elő kellett volna léptetni.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.097/2008/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Ítélete indokolása szerint a Hszt. 80. § (3) bekezdés b) pontjában előírt rendszeresített rendfokozat a rendszeresített rendfokozathoz kötött beosztásokra vonatkozik, amely nem azonos az adott beosztásra irányadó maximális rendfokozattal. E körben a másodfokú bíróság a 11/1997. (II. 18.) BM rendelet 25. §-ában foglaltakat értelmezve arra a jogi következtetésre jutott, hogy csak a tábornoki és az ezredesi rendfokozattal rendszeresített státuszok kerültek szabályozásra, melyet a BM rendelet 1. számú melléklete felsorol. A felperes beosztása ugyanakkor a 2. számú mellékletben került felsorolásra, amely a belügyminiszter irányítása alá tartozó fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos státuszokat és az ahhoz tartozó rendfokozati maximumokat szabályozza. Így a csoportvezető beosztáshoz és az őrsparancsnoki beosztáshoz is alezredesi rendfokozati maximum van meghatározva. Miután a rendfokozattal rendszeresített fogalom nem azonos a rendfokozati maximummal, ezért a felperes esetében a Hszt. 80. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt kötelező előléptetési szabály nem alkalmazható.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát kérte.

Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság jogsértően a 11/1997. (II. 18.) BM rendelet rendelkezései alapján értelmezte a Hszt. 80. § (3) bekezdését, és tévesen jutott arra a jogi következtetésre, hogy a rendfokozattal rendszeresített fogalom nem azonos a rendfokozati maximummal. A felülvizsgálati érvelés szerint a Hszt. alapján mind a soron, mind a soron kívüli előléptetés alapvető feltétele, hogy az előléptetést a beosztásban rendszeresített rendfokozat lehetővé tegye. Amennyiben a tábornoki és ezredesi rendfokozattal rendszeresített státuszok kivételével nem lennének rendszeresített rendfokozatok a soron történő és a soron kívüli előléptetések ezen alapvető feltétel hiányában nem lennének alkalmazhatók. A soron történő előléptetések esetén – eltérő rendelkezés hiányában – ezért elfogadásra került, hogy a beosztásban elérhető rendfokozati maximum egyúttal beosztáshoz rendszeresített rendfokozatot is jelent.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el. [Pp. 274. § (1) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint részben alapos.

A perben az eljáró bíróságok nem fogadták el az alperes álláspontját a Hszt. 245/E. §-ának alkalmazhatóságát illetően, eltérő jogi következtetésre a Hszt. 80. § (3) bekezdése b) pontja alapján

jutottak. Kizárólag a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 80. § (3) bekezdés b) pontjának a perben még irányadó rendelkezése szerint a hivatásos állomány tagját soron következő rendfokozatba elő kell léptetni magasabb beosztásba kinevezésekor, ha a viselt rendfokozata a rendszeresített rendfokozatánál legalább kettővel alacsonyabb.

A perben az nem volt vitatott, hogy a főhadnagy rendfokozatú felperest 2004. október 1-jétől, majd 2006. november 1-jétől is magasabb beosztásba nevezték ki, a csoportvezető és az őrsparancsnoki beosztásban is a rendfokozati maximum az alezredes [11/1997. (II. 18.) BM rendelet 2. számú melléklete], a felperes viselt főhadnagyi rendfokozata azonban a kinevezések időpontjában ennél hárommal alacsonyabb volt (Hszt. 1. számú melléklete).

A Hszt. 2. § s) pontja értelmében a törvény alkalmazásában magasabb beosztás: nagyobb felelősséggel, szélesebb hatáskörrel és ennél megfelelően magasabb rendfokozattal és illetménnyel járó státusz. A Hszt. 4. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy a rendfokozatok a szolgálati beosztások szintjéhez illeszkednek. A Hszt. 4. § (2) bekezdése szerint is a rendfokozat kifejezi a hivatásos állomány tagjának állománycsoportba tartozását, feljebbvalói viszonyát, ami meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel jár együtt. A törvény megállapíthatóan azonban nem határozza meg, hogy mit kell érteni a „beosztáshoz rendszeresített rendfokozat” alatt.

A belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek és önkormányzati tűzoltóság hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjaival kapcsolatos munkáltatói jogkörök szabályozásáról, valamint e szerveknél rendszeresített hivatásos beosztások meghatározásáról szóló 11/1997. (II. 18.) BM rendelet 1. számú melléklete a tábornoki és az ezredesi rendfokozattal rendszeresített státuszok megnevezését, számát és megoszlását szabályozza, míg a 2. számú melléklet szabályozza a fegyveres szerveknél rendszeresített hivatásos státuszok rendfokozati maximumát.

Ezen rendelkezések kizárólag nyelvtani értelmezése szerint helyes a jogerős ítélet által kifejtett jogi álláspont, ugyanakkor a Hszt. 67-98. §-aihoz, valamint a Hszt. 246-254. §-aihoz fűzött miniszteri indokolás – amelyre a Hszt. időközben bekövetkezett módosítása és az ahhoz fűzött miniszteri indokolás tükrében lehet következtetni – azt támasztja alá, hogy a R. mellékleteiben felsorolt rendszeresített beosztásokban elérhető rendfokozati maximum a meghatározott beosztásban rendszeresített rendfokozattal azonosítható.

A fenti értelmezést erősíti az is, hogy a Hszt. a beosztáshoz rendszeresített rendfokozati maximumot és a beosztáshoz rendszeresített rendfokozat megjelölést felváltva – egymást helyettesítve – használja. Így a soron történő előléptetés egyik törvényi feltétele, hogy az előléptetést a beosztáshoz rendszeresített rendfokozat lehetővé tegye [Hszt. 78. § (1) bekezdés b) pont]. A soron történő előléptetés a Hszt. 40. § (1) bekezdése értelmében pedig az egyes beosztásokban elérhető – jogszabályban meghatározott – rendfokozati maximumig valósulhat meg. Ebből is következően a

perben irányadó Hszt. 80. § (3) bekezdése szerinti kötelező soron kívüli előléptetésnél a törvényi feltételként meghatározott beosztáshoz rendszeresített rendfokozat sem értelmezhető másként, minthogy a magasabb beosztásba kinevezéskor a viselt rendfokozatot a – jogszabályban meghatározott – rendfokozati maximumhoz kell viszonyítani.

Minthogy a perbeli esetben a felperes viselt rendfokozata a magasabb beosztásba való kinevezései időpontjában megállapíthatóan legalább kettővel alacsonyabb volt a rendszeresített rendfokozatánál, a másodfokú bíróság jogszabályt sértett, amikor a munkaügyi bíróság érdemben helytálló döntését megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

A perveztes alperes perköltség viselési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul, míg a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. október 7.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr. Stark Marianna s.k.
előadó bíró

Dr. Földényi Gyuláné s.k.
bíró